

Benvävnad - Beställning och hantering vid vävnadsenheten, SÄS

Sammanfattning

Rutinen beskriver vävnadsenhetens förberedelser, beställningsrutiner och dokumentation av benvävnad från vävnadsinrättningen vid Östersunds sjukhus.

Förändringar sedan föregående version

Ny rutin.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Förändringar sedan föregående version	1
Bakgrund och syfte	1
Förutsättningar.....	2
Ansvarsfördelning.....	2
Vävnadsmaterial och kontroller	2
Arbetsbeskrivning	2
Beställning av benvävnad	2
Mottagningskontroll av strukturell benvävnad.....	3
Förberedelser inför operationen av strukturell benvävnad	3
Förberedelse av strukturella benvävnaden (graft) på operationssal	4
Beredning av Vancomycin	4
Dokumentation av användning efter operationen med strukturell benvävnad från avliden.....	4
Dokumentinformation	5
Länkförteckning	5

Bakgrund och syfte

Vävnadsinrättningen i Östersund står för tillvaratagande och distribution av strukturell benvävnad såsom allograft av rörben. I vissa fall även caput femoris. Denna rutin är en arbetsbeskrivning för beställande, förberedelser och dokumentation av dessa ben.

Förutsättningar

Ansvarsfördelning

Se rubrik *Arbetsbeskrivning*.

Vävnadsmaterial och kontroller

De vävnader som används från Vävnadsinrättningarna är vävnader godkända för transplantation. All provtagning och kontroller är utförda enligt protokoll på respektive inrättning.

Smittester utförs både före och vid donationstillfället. Om vävnad tas från avliden donator finns regelverk för provtagning och kontroller som ska utföras. Detta sker endast vid två vävnadsinrättningar i Sverige - Östersund och Lund.

Arbetsbeskrivning

Beställning av benvävnad

- Ansvarig operatör kontaktar sektionsledare ortopedi på operation 1, SÄS Borås, för beställning/bokning av strukturell benvävnad (graft).
- Approximerad storlek och typ av graft anges.
- Benbanksansvarig på operation kontaktar vävnadsinrättningen för ben och senor, Östersunds sjukhus i Region Jämtland Härjedalen, för beställning av strukturell benvävnad.
- Kontaktuppgifter:
 - benbank@regionjh.se
 - Tel 063-15 30 00 (växeln)
- Kontaktpersoner:
 - Elisabet Näslin (elisabet.naslin@regionjh.se), telefon **063-15 53 96**.
 - Åke Hamberg (medicinskt ansvarig).
- Följande information behöver uppges vid beställning:
 - Planerat operationsingrepp.
 - Namngiven patientansvarig ortopedläkare samt telefonnummer.
 - Planerat operationsdatum.
 - Röntgenbilder, avidentifierade.
 - IVO-identitetsnummer SE001494 (vävnadsenhetens identitetsnummer hos Inspektionen för Vård och Omsorg).
- Benbankssjuksköterskan i Östersund tar kontakt med medicinskt ansvarig för vävnadsinrättningen Östersund, som i kontakt med operatör på SÄS Borås, väljer ut lämpligt graft.

- Benbankssjuksköterskan i Östersund tar kontakt med sektionsledare ortopedi på operation 1 för att bestämma tid för transport.

Mottagningskontroll av strukturell benvävnad

- Kontrollera att transportlådan är oskadad.
- Temperaturloggen returneras till Östersund enligt deras medsända anvisning.
- Kontrollera vävnadens kodnummer i de bifogade dokumenten mot kodnumret som är angivet på vävnadsförpackningen.
- Lägg in benvävnaden i sin vävnadsförpackning på avsedd plats i lågtemperaturfrys.
- Kontrollera att följande dokument finns med och sätt in mappen i pärm för godkänd benvävnad. Mappens innehåll:

Vid strukturell benvävnad från avliden donator:

- Aidentifierad tillvarataganderapport.
- Medgivande för utlämnande av journaluppgifter.
- Uppackningsinstruktion.
- Transportdokument.

Vid caput femoris från levande donator:

- Utdrag från ProSang där uppgift om tillvaratagandedatum, utgångsdatum samt resultat av smittester anges.
- Uppackningsinstruktion.
- Transportdokument.
- Benbanksansvarig/mottagande operationssjuksköterska registrerar vävnaden i enhetens register för köpta godkända benvävnader/graft.
- Återkoppla direkt till vävnadsinrättningen i Östersund att leveransen mottagits; ring/kontakta personen som är angiven på transportsedeln.
- Sektionsledare ortopedi vid operation 1 informerar ansvarig operatör om att strukturell benvävnad finns tillgängligt för operation/transplantation.

Förberedelser inför operationen av strukturell benvävnad

- Säkerställ att det finns sterilt kärl för eventuellt antibiotikabad.
- Läs igenom benvävnadens/graftets uppackningsinstruktion från vävnadsinrättningen i Östersund.
- Patientansvarig läkare ombesörjer information till patienten och påskrift från patienten på dokumentet ”Medgivande till

”kvalitetsuppföljning” innan operationen. Dokumentet ska lämnas/skickas till benbanksansvarig/sektionsledare ortopedi på operation 1.

- Ansvarig operationssjuksköterska kontrollerar dokumentunderlaget och förbereder användanderapport.
- Antibiotika:

Rekommendationen är att använda Vancomycin men beaktning ska tas till eventuell överkänslighet hos patienten. Vid osäkerhet rörande val av antibiotika får operatören ta kontakt med infektionsläkare för rådgivning.

Förberedelse av strukturella benvävnaden (graft) på operationssal

- Följ instruktion för uppäckning av ben från vävnadsinrättningen i Östersund.
- Tina graftet i 37°C NaCl i cirka 10-15 minuter.
- Graftet sågas till lämplig storlek och provas ut i patienten.
- Lägg graftet i antibiotikabad minst 15 minuter, låt ligga däri fram till användning.

Beredning av Vancomycin

1 gram Vancomycin löses i 20 ml sterilt vatten för injektion och späds därefter med NaCl infusionsvätska till en total slutvolym på 200-400 ml för att få koncentration på 2,5-5 mg/ml. Behövs en större mängd antibiotikalösning för att täcka den strukturella benvävnaden (graftet) bereds ytterligare 1-2 gram antibiotika enligt ovan. Vid kassering hanteras blandningen som läkemedelsavfall och omhändertas enligt [regionala rutiner](#).

Dokumentation av användning efter operationen med strukturell benvävnad från avliden

- Kontrollera att patienten skrivit under medgivande till kvalitetsuppföljning.
- Ansvarig operationssjuksköterska färdigställer användarrapporten.
- Kodnummer dokumenteras i Orbit, transplanterad benvävnad.
- Användarrapporten sparas i avsedd pärm ”Mottagare av benvävnad”. Ombesörjs av ansvarig operationssjuksköterska.
- Dokumentunderlag för tillvaratagandet sätts in i pärm ”Uttagen benvävnad”. Ombesörjs av ansvarig operationssjuksköterska.
- Kopia av användarrapporten och medgivande till kvalitetsuppföljning läggs i plastficka med försättsblad (mall finns i dokumentskåpet) och lämna i facket för inskanning på operation 2,

”kopiering/postrum”. Ombesörjs av benbanksansvarig sjuksköterska på operation 1.

- Återsänd originalet ”Medgivande till kvalitetsuppföljning” till vävnadsinrättningen i Östersund. Ombesörjs av benbanksansvarig sjuksköterska.

Adress:

Benbankssjuksköterskan Elisabet Näslin
Ortopedmottagningen, plan 6
Östersunds sjukhus
831 83 Östersund

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Maria Wiking, sektionsledare ortopedi, VO anestesi, operation, intensivvård, SÄS

Christian Kopp, överläkare, VO kirurgi, ortopedi, öron-näsa-hals, SÄS

Remissinstanser

Håkan Joelsson, verksamhetschef, VO anestesi, operation, intensivvård

Eija Hägg, verksamhetschef, VO kirurgi, ortopedi, öron-näsa-hals

Fastställt av

Jerker Nilson, chefläkare, SÄS

Nyckelord

Transplantationer, transplantat, benvävnad, bentransplantat, preoperativa rutiner, operationsplanering, operationsrutiner, läkemedelshantering, antiinflammatoriska preparat, patientadministration, vårddokumentation

Länkförteckning

- Sorteringsguide läkemedelsavfall. Västra Götalandsregionen
<https://mellanarkiv-offentlig.vgregion.se/alfresco/s/archive/stream/public/v1/source/available/sofia/rhs7052-1069016101-146/surrogate/Sorteringsguide%20l%C3%A4kemedelsavfall.pdf>

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Maria Wiking, (marsi2), Sektionsledare

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9642-738863596-757

Version: 1.0

Giltig från: 2025-03-19

Giltig till: 2027-03-19